

Handläggare: Håkan Serdén
Telefon: 08-508 01 114

Till
Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd

Långsiktig plan för stadens idrottsverksamhet

Remiss från kommunstyrelsen (KS-dnr 328-1380/2010)

Förslag till beslut

Tjänsteutlåtandet överlämnas som svar på remissen.

Olle Johnselius
stadsdelsdirektör

Verner Stadthagen
administrativ chef

Sammanfattning

Idrottsnämnden har i maj 2010 lagt fram en långsiktig plan för stadens idrottsverksamhet. Planen tar i första hand sikte på de tio närmaste årens satsningar och kända behov, men ska även kunna utgöra en grund för fortsatt inriktning. Förvaltningen delar i allt väsentligt de utgångspunkter för den långsiktiga planen för stadens idrottsverksamhet som idrottsnämnden anger. Med utgångspunkt från de förhållanden som råder inom Rinkeby-Kista stadsdelsområde betonar förvaltningen särskilt följande aspekter. Staden bör snarare investera i anläggningar för breddidrott och motion än sådana för tävlingar. Både ett könsmässigt och ett socioekonomiskt perspektiv bör tillämpas när resurser för sådana anläggningar fördelas. Vidare ger en stor befolkningstillväxt under de närmaste tio åren inom Rinkeby-Kista behov av nya idrottsanläggningar samtidigt som kompensationen för den borttagna Kista IP bör fullföljas. Förvaltningen är positiv till de skissade planerna på utomhusbad, sportfält och ridanläggning på Järvaområdet. Vid en förläggning av sportfältet och utomhusbadet i en axel från Granby bollplan i norr över Granby gård och Eggeby gård mot Spångadalen i söder skulle ett aktivitetsstråk tvärs över fältet kunna skapas. Förvaltningen föreslår att en av idrottsnämnden föreslagen kampsportarena med åskådarplatser inom staden förläggs till Akalla. Rinkeby bollplan bör med förebild från våra grannkommuner på ett enkelt sätt förses med tak och väggar så att konstgräsplanen där kan användas året runt. Det föreligger också behov inom järvastadsdelarna av en särskild idrottsanläggning anpassad för personer med funktionsnedsättning. Vidare skulle ett ökat utbud av mindre lokaler för aerobics, dans, yoga m.m. inom Rinkeby-Kista särskilt gynna idrottsutövandet hos den prioriterade gruppen unga kvinnor med utländsk bakgrund.

Bilagor: 1. Protokollsutdrag Idrottsnämnden 2010-05-18 § 75
2. Idrottsförvaltningens tjänsteutlåtande 2010-05-04

Remissbehandling

Idrottsförvaltningens tjänsteutlåtande ”Långsiktig plan för stadens idrottsverksamhet” daterat den 4 maj 2010 har av kommunstyrelsen remitterats till samtliga stadsdelsnämnder, fastighetsnämnden, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, utbildningsnämnden, stadsledningskontoret samt till kommunstyrelsens handikappråd och Stockholm Idrottsförbund. Remisstiden sträcker sig till den 4 mars 2011.

Idrottsnämndens förslag till långsiktig plan för idrottsverksamheten

Idrottsförvaltningens tjänsteutlåtande i ärendet är av i huvudsak följande lydelse:

”Bakgrund

Kommunfullmäktige angav som en aktivitet i samband med budget för 2009 med inriktning för 2010 och 2011 att idrottsnämnden skulle arbeta fram ett förslag till långsiktig plan för stadens idrottsverksamhet.

Förvaltningens förslag

Stockholms stads långsiktiga och strategiska överväganden för idrottspolitiken manifesteras i det idrottspolitiska programmet, antaget senast år 2006 av kommunfullmäktige. Stadsövergripande styrdokument med relevans för stadens idrottssatsningar är också Vision 2030 och den översiktsplan kommunfullmäktige nyligen antagit. År 2007 fastställde idrottsnämnden en långsiktig investeringsplan i vilken inriktningen på framtida investeringar i anläggningar anges. Så sent som i november 2009 godkände nämnden ett förslag till ny prioriteringslista för hallbyggnation. Därutöver fastställer idrottsnämnden årligen, i samband med verksamhetsplanen samt när underlag till budget för nästkommande år tas fram, investeringsplan för det närmaste året. Ett arbete pågår även för att under 2010 kunna presentera ett förslag till långsiktig underhållsplan för idrottsnämndens anläggningar.

I detta ärende lägger förvaltningen fram ett förslag till långsiktig plan för stadens idrottsverksamhet (*bilaga*), i enlighet med den aktivitet kommunfullmäktige angivit i 2009 års budget. Planen tar i första hand sikte på de tio närmaste årens satsningar och kända behov, men ska även kunna utgöra en grund för fortsatt inriktning.”

I bilaga till idrottsförvaltningens tjänsteutlåtande redovisas idrottsnämndens förslag till långsiktig plan för stadens idrottsverksamhet. I denna återges den statliga idrottspolitikens övergripande mål, Stockholms idrottsnämnds roll och uppdrag samt diskuteras föreningslivets roll. När det gäller den senare frågan redovisas ett minskande intresse för föreningsengagemang där idrottsföreningarna inte utgör något undantag. I ett särskilt avsnitt redovisas aspekter på idrottsutövning som har med jämställdhet och jämlikhet att göra. Idrottsförvaltningens slutsats är att ”satsningen på idrott snarare (skulle) behöva utgå från ett socioekonomiskt perspektiv än ett könsperspektiv”. Vidare lämnas en redovisning av friskvården som en del i folkhälsoarbetet samt ansträngningarna för att få igång inaktiva och att nå dessa

inom fritiden, sjukvården, skolan och arbetsplatsen. Som särskilda målgrupper nämns här inaktiva barn och ungdomar, tonårstjejer, invandrartjejer, äldre ungdomar samt personer med funktionsnedsättning. Den pågående satsningen för ökad simkunnighet riktar sig till breda grupper.

Vilka anläggningar vill stockholmarna att staden satsar på?

Idrottsnämnden redovisar resultatet av ett par enkätundersökningar riktade till barn och ungdomar respektive vuxna stockholmare. Om barn och unga fick välja skulle staden satsa mindre på anläggningar för tävlingsidrott och mer på anläggningar för motion. Flickor vill att staden i första hand satsar på simhallar/äventyrsbad men även lokaler för dans och aerobics, gym och utomhusbad. De äldre flickorna förordar också ridanläggningar och fotbollsplaner. Pojkar vill i första hand satsa på fotbollsplaner men gillar även i likhet med flickorna simhallar/äventyrsbad och gym. Pojkar prioriterar annars i högre grad än flickor sporthallar för bollsporter. Inte heller de vuxna prioriterar anläggningar för tävlingsidrotten utan snarare friskvårdsanläggningar såsom friluftsområden, motionsspår/skidspår, simhallar/äventyrsbad och utomhusbad. Det enda som tycks skilja fysiskt inaktiva vuxna från fysiskt aktiva vuxna är att de senare prioriterar sporthallar för bollsporter något högre.

Befintliga och önskade anläggningar

Större delen av den remitterade planen för stadens idrottsverksamhet upptas av dels en beskrivning av stadens befintliga utbud av anläggningar för olika idrotter och deras regionala fördelning inom staden, dels en redovisning av vilka investeringar i idrottsanläggningar som bör göras under den kommande tioårsperioden.

Befintliga anläggningar

Staden genom idrottsnämnden äger och sköter eller upplåter cirka 400 idrottsanläggningar, varav hälften utgörs av gymnastiksalor i skolorna, som idrottsförvaltningen upplåter kvällstid och helger. I övrigt bör följande anläggningar noteras:

14 sim- och idrottshallar

5 bassängbad utomhus, varav tre i söderort, ett i innerstaden och ett i västerort

33 fristående idrottshallar och skolidrottshallar

25 idrottsplatser

6 A-anläggningar för friidrott, varav en med friidrottshall (Sätra)

150 bollplaner, varav sex med naturgräs och 54 med konstgräs

1 fotbollshall (Spånga IP)

9 ishallar

10 konstfrusna isbanor utomhus

5 ridanläggningar

30 sjöar för fritidsfiske

1 speedwaybana (Gubbängens IP)

5 evenemangsarenor (Stockholms Stadion, Zinkensdamms IP, Eriksdalsbadet, Eriksdalshallen samt Grimsta IP)

Idrottsnämnden gör en bedömning att i en jämförelse med andra storstadsområden är Stockholm väl försett med badanläggningar men att det är sämre vad gäller fullstora idrottshallar och gräsplaner för bollspel. Vidare bedömer nämnden att innerstaden ”idag är det område som är sämst försörjt vad gäller både utbud av idrottshallar och bollplaner eller andra ytor för olika idrotter”.

Förslag till investeringar i idrottsanläggningar

I stadens idrottspolitiska program sägs bland annat att idrottsnämnden ska

- Bygga, förvalta, driva, sköta och upplåta idrottsanläggningar för idrottsrörelsens, skolans och enskildas behov och skapa möjlighet att genomföra stora idrottsevenemang
- Aktivt bidra till att mark och ytor för idrott, motion, lek och rekreation avsätts i den fysiska planeringen
- Medverka till ett jämställt idrottande i Stockholm genom investeringar i idrottsanläggningar.

Idrottsnämnden föreslår att målet om en god spridning av idrottsanläggningar inom staden upprätthålls – bland annat med balans mellan innerstad, söderort och västerort. Som riktmärke för planeringen av idrottsanläggningar anges ”att det inom en radie av två och en halv kilometer ska finnas en idrottsplats, en sim- och idrottshall och därutöver till skolorna ansluten idrottshall och bollplan”. Idrottsnämnden föreslår vidare att staden ”i första hand upprätthåller värdena i redan gjorda anläggningsinvesteringar” genom att rusta upp, modernisera och eventuellt bygga ut dessa. Allt fler idrotter blir åretrunt-idrotter. För breda idrotter kan detta tillgodoses genom att teknikhallar för fotboll tillkommer, vilket minskar trycket på de traditionella idrottshallarna. Mindre idrotter med få utövare får söka samarbetslösningar över kommungränsen.

Med utgångspunkt i aktuella styrdokument – där bland annat Vision 2030 och Översiktsplan 2010 ingår – redovisar idrottsnämnden ett förslag om investeringar i idrottsanläggningar under den närmaste tioårsperioden för ett tjugotal olika idrotter. I den genomgång och uppräknings som idrottsnämnden redovisar omnämns det geografiska område som Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd är verksam inom på endast ett ställe och med följande rader: ”- Utveckling av anläggningsutbudet på Järvafältet. *Kommentar:* Järvafältet kommer bland annat att inrymma bassängbad, ridanläggning och sportfält/konstgräsplaner.”

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen delar i allt väsentligt de utgångspunkter för den långsiktiga planen för stadens idrottsverksamhet som idrottsnämnden anger. Med utgångspunkt från de förhållanden som råder inom Rinkeby-Kista stadsdelsområde vill förvaltningen särskilt betona följande aspekter.

Satsa snarare på anläggningar för breddidrott och motion än sådana för tävlingar
Idrottsförvaltningen refererar till två enkätundersökningar om vilka idrottsanläggningar stockholmarna vill att staden satsar på. Den ena var riktad till barn och ung-

domar och den andra till vuxna. Förvaltningen delar den uppfattning som samstämigt framkommer i dessa undersökningar; att staden bör satsa mindre på traditionella anläggningar för tävlingsidrott och mer på andra typer av anläggningar för motion. Anläggningar anpassade för breddidrott och som passar för att aktivera inaktiva idrottsutövare bör därför ges prioritet inom stadsdelsområdet Rinkeby-Kista.

Könsmässigt perspektiv bör tillämpas

Förvaltningen har naturligtvis inget att erinra mot ambitionen från stadens sida att fördela resurserna till idrottande på ett könsmässigt neutralt sätt. Flickors intressen har tidigare missgynnats. En upparbetad obalans i utbudet av anläggningar finns därför att åtgärda. Anläggningar inom Rinkeby-Kista som skulle tjäna detta syfte är sådana för simning, ridning samt gruppträning, inklusive aerobics, yoga och dans.

...men också ett socioekonomiskt

Samtidigt delar förvaltningen uppfattningen, att om satsningen på idrott snarare utgår från ett socioekonomiskt perspektiv än ett könsperspektiv, skulle denna sannolikt nå fler ungdomar som behöver motionera. Betydligt fler ungdomar i de högre socioekonomiska grupperna är med i en idrottsförening eller motionerar på egen hand än i de lägre. Ökade satsningar genom skolan respektive idrottsföreningarna torde här vara lämpliga vägar. Inte minst inom Rinkeby-Kista finns här en stor uppgift.

Stor befolkningstillväxt ger behov av nya idrottsanläggningar

Inom Stockholms stad föreligger omfattande planer på ny bebyggelse framförallt i innerstadens yttre delar, men även i en del ytterområden. Så även i Rinkeby-Kista, som enligt USK:s senaste befolkningsprognos fram till år 2019 kommer att öka sin befolkning med ca 6 000 invånare från cirka 45 000 till cirka 51 000 invånare. Den huvudsakliga ökningen sker i Kista där det i områdena Kista gård, Kistahöjden och Kista äng kommer att uppföras cirka 3500 bostäder under de närmaste åren. Vidare planerar staden att fram till år 2019 uppföra ett stort antal bostäder i Husby dels längs Hanstavägens södra sida, dels i gränsen mot Järvafältets kulturreservat. Vidare kommer ett antal nya bostäder att uppföras i Rinkeby längs Rinkebystråket och Rinkeby allé. Förvaltningen kan konstatera att samtlig nu aktuell kompletteringsbebyggelse inte ingår i underlaget för den nämnda befolkningsprognosen och bedömer därför att denna underskattar den framtida befolkningmängden. Förvaltningen kan med oro konstatera att antalet invånare i Kista-Husby under den närmaste tioårsperioden kommer att öka med ett antal som motsvarar en normalstor stadsdel i Stockholm samtidigt som några nya idrottsanläggningar eller mindre anläggningar för spontanidrott i exploateringsområdet inte planeras. Det tillkommer där inte heller några gymnastiksalor eller bollplaner i anslutning till skolor, eftersom några nya sådana inte planeras. Idrottsnämnden har ett uppdrag ”att aktivt bidra till att mark och ytor för idrott, motion, lek och rekreation avsätts i den fysiska planeringen”. Förvaltningen anser att idrottsnämnden i enlighet härmed bör verka för att någon form av idrottsanläggning, exempelvis gymnastik-/idrottshall förläggs till nyexploateringsområdet i norra Kista.

Kompensationen för Kista IP bör fullföljas

I exploateringsområdet för den tillkommande bebyggelsen i Kista låg tidigare Kista IP som var en fullt utrustad idrottsplats med läktare, tennisbanor och motionsanläggning. Kistaområdet har delvis ersatts för förlusten av denna anläggning genom anläggandet av konstgräs på Ärvinge bollplan, tillkomsten av ytterligare en gräsplan på Granby bollplan samt Husby ishall. Men kistaområdet med 30 000 snart 35 000 eller fler invånare saknar fortfarande kastplaner och löparbanor för friidrott. Förvaltningen anser att en komplettering med dessa funktioner bör ske inom ram för den nu remitterade planen för utbyggnad av idrottsanläggningar.

Utomhusbad, sportfält och ridanläggning i ett aktivitetsstråk på Järvafältet

Idrottsnämndens enda konkreta förslag på anläggningar inom Rinkeby-Kistaområdet är opreciserat vad gäller lägen och tidsplan. I broschyren "Vision Järva friområde 2030, En plats för möten" från juni 2010, som i sin tur bygger på "Vision Järva 2030" från våren 2009, ges några idéer för lägen på utomhusbad och sportfält. Förvaltningen anser att båda typerna av idrottsanläggningar är lämpliga att anlägga i syfte att få inaktiva barn och ungdomar samt vuxna i Rinkeby-Kista att motionera mer eller att engagera sig i idrottsföreningar.

Förvaltningen delar uppfattningen att ett utomhusbad på Järvafältet lämpligen bör lokaliseras i närheten av Eggeby gård, eller möjligen Granby gård, vilket skulle innebära god tillgänglighet från samtliga stadsdelar runt fältet, inklusive Tensta och Hjulsta, samt möjligheter att anordna parkeringsplatser med goda tillfartsmöjligheter. Stockholm är visserligen en sjöstad, men flera stora områden inom staden saknar sjökontakt. Mot den bakgrunden anlade staden under 1960-talet sex utomhusbad inom staden, varav tre i söderort, två i innerstaden och ett i västerort (Nälstabadet). Järvastadsdelarna var då på ritbordet, men hade de redan då varit byggda torde - med de planeringsprinciper som då rådde - ett sjunde utomhusbad ha anlagts på Järvafältet. Förvaltningen anser att det nu är på tiden att ett sådant anläggs. Behovet av ett utomhusbad hos befolkningen i såväl Rinkeby-Kistaområdet som i Tensta och Hjulsta är sedan länge stort.

I "Vision Järva friområde 2030" anges åtta-nio lägen för lek- och sportfält. Inget av dem är i sig omöjligt och de är inte heller varandra ömsesidigt uteslutande. Men förvaltningen anser att ett uppgraderat sportfält i anslutning till Granby bollplan bör ges prioritet, eftersom de befintliga naturgräsplanerna bör kunna kompletteras med bland annat rundbana för löpning och kastplaner samt eventuellt rugby/amerikansk fotboll och bågskytte. Utrymme för allt detta finns. Såväl de okompenserade delarna för den nedlagda Kista IP samt den planerade befolkningstillväxten i närområdet gör det befogat att uppgradera Granby bollplan till en fullt utrustad idrottsplats. Genom en sådan satsning i detta läge samt en lokalisering av ett utomhusbad i närheten av Eggeby gård eller Granby gård upprättas ett aktivitetsstråk tvärs över mellersta delen av Järvafältet och i Spångadalens förlängning. Eftersom ett generöst gång- och cykelstråk är avsett att anläggas i denna axel tvärs över fältet realiserar också en vision om promenadstaden; ett uttryck som också utgör rubrik på den i mars 2010 antagna översiktsplanen för Stockholm.

I likhet med idrottsnämnden anser förvaltningen att en ridanläggning på Järvafältet vore ett välkommet tillskott i utbudet av idrottsanläggningar inom denna del av staden. En lokalisering i anslutning till Hästa gård, med annan djurhållning, eller i Hägerstalund, där hästar redan finns, bör vara möjlig.

Kampsportarena kan lämpligen förläggas till Akalla

Idrottsnämnden föreslår att det under planperioden någonstans inom staden uppförs en flexibel kampsportarena med en åskådarakapacitet om 200-400 åskådarplasser. Arenan är avsedd att användas för såväl träning som tävling. Förvaltningen anser att en sådan anläggning bör vara möjlig att förlägga till Akalla, eventuellt i anslutning till fristående intressenters avsedda multianläggning inomhus för diverse bollsporter (tennis/badminton/squash m.m.).

Rinkeby bollplan bör med enkla medel kunna förses med tak och väggar

Rinkeby är förhållandevis väl försett med idrottsanläggningar; dels i anslutning till de fem skolorna där Ungdomens hus och den närliggande Rinkeby bollplan intar en särställning, dels genom det mycket korta avståndet till den välutrustade Spånga IP. Men ett väl känt behov i Rinkeby är att om möjligt utnyttja Rinkeby bollplan året runt. Förvaltningen anser att detta, med förebild från grannkommuner, bör kunna tillgodoses på ett kostnadseffektivt sätt genom att bygga ett enkelt tak med väggar över den befintliga konstgräsplanen. Ingen uppvärmning behövs. Härigenom skulle värdefulla tider i andra anläggningar frigöras samt friidrottarna kunna ges möjlighet till viss löpträning även vintertid.

Behov av särskild idrottsanläggning för personer med funktionsnedsättning

I stadens sex stadsdelar runt Järvafältet bor cirka 60 000 invånare och om tio år kommer det att där bo cirka 70 000 invånare. Många av dessa har och kommer att ha funktionsnedsättningar av olika slag. Särskilt för många i denna grupp – vare sig man är ung eller gammal - är det av avgörande betydelse med fysisk träning i någon form för att kunna upprätthålla en god hälsa. Närmaste anläggning med särskilda träningsmöjligheter för denna grupp finns i anslutning till Beckomberga sjukhus. Denna anläggning är i och för sig mycket välutrustad, men den är hårt utnyttjad och tillgängligheten är inte den bästa. Förvaltningen anser att staden under planperioden bör förlägga en idrottsanläggning som är speciellt anpassad för personer med funktionsnedsättning på Järvafältet eller till någon av stadsdelarna runt fältet. Det är naturligtvis också av största vikt att övriga anläggningar som planeras eller byggs om i möjligaste mån anpassas för de särskilda behov som personer med funktionsnedsättning kan ha.

Mindre lokaler för aerobics, dans, yoga m.m. behövs i Rinkeby-Kista

Ett annat väl känt behov inom samtliga delar av stadsdelsområdet är behovet av mindre lokaler för aerobics, dans, yoga och vissa kampsporter. Ett ökat utbud av sådana lokaler inom Rinkeby-Kista skulle särskilt gynna idrottsutövandet hos den prioriterade gruppen unga kvinnor med utländsk bakgrund.